

Погуляйко Ю. М.*аспірант, Луцький національний технічний університет, Україна;
e-mail: upogalajko@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-1640-2832*

ІНТЕГРАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Анотація. Розроблено та апробовано методичний підхід до інтегрального оцінювання інвестиційного забезпечення регіонів України. Метою статті є представлення методичних і практичних аспектів інтегрального оцінювання рівня інвестиційного забезпечення регіонів України. Розроблено підхід до проведення діагностики інвестиційного забезпечення розвитку регіонів на основі використання методу інтегрального індексного аналізу, що передбачає розрахунок індивідуальних, групових та інтегрального індексів. На основі наявної інформаційної бази запропоновано визначати рівень інвестиційного забезпечення розвитку регіонів на основі трьох критеріїв оцінки (концентрація інвестиційних ресурсів, диверсифікованість джерел залучення коштів для інвестування, ефективність інвестування). Кожному з цих критеріїв відповідатиме сукупність чотири основні показники, які дозволять найбільш коректно оцінити їхній внесок у загальний оціночний показник. Після стандартизації індивідуальних індексів показників-індикаторів рівня інвестиційного забезпечення розвитку регіону проведено розрахунок відповідних групових (або критеріальних) індексів, а на їх основі — інтегрального індексу інвестиційного забезпечення. За період 2017—2019 рр. порівняно високий рівень інвестиційного забезпечення розвитку серед усіх регіонів України досягнуло тільки в м. Києві. До регіонів із середнім рівнем забезпечення на постійній основі протягом усього аналізованого періоду належали Волинська, Київська, Харківська і Чернівецька області, а протягом останніх двох років — і Тернопільська область. Тобто загалом не спостерігається залежність рівня інвестиційного забезпечення розвитку регіонів від їхнього трудового, виробничого, фінансового потенціалу. Зроблено висновок, що найнижчим рівнем інвестиційного забезпечення характеризуються регіони, які мають низькі обсяги капітальних інвестицій, незначні обсяги прямих іноземних інвестицій, а також незначну питому вагу інвестицій у житлове будівництво за кошти населення.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційне забезпечення, інтегральне оцінювання, інтегральний індекс, розвиток регіонів.

Формул: 4; рис.: 2; табл.: 2; бібл.: 12.

Pohuliaiko Yu.*Ph. D. student, Lutsk National Technical University, Ukraine;
e-mail: upogalajko@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-1640-2832*

INTEGRATED ASSESSMENT OF THE LEVEL OF INVESTMENT SUPPORT OF THE REGIONS OF UKRAINE

Abstract. The methodical approach to the integrated assessment of investment provision of the regions of Ukraine is developed and tested in the article. The purpose of the article is to present methodological and practical aspects of integrated assessment of the level of investment support of the regions of Ukraine. An approach to the diagnosis of investment support of regional development based on the use of the method of integrated index analysis, which involves the calculation of individual, group and integrated indices. Based on the available information base, it is proposed to determine the level of investment support for the development of regions on the basis of three evaluation criteria (concentration of investment resources, diversification of sources of investment, investment efficiency). Each of these criteria will be met by a set of 4 main indicators that will allow the most accurate assessment of their contribution to the over all indicator. After standardization of individual indices of indicators of the level of investment support for the

development of the region, the calculation of the relevant group (or criterion) indices, and on their basis - the integrated index of investment support. During the period of 2017-2019, a relatively high level of investment support for development among all regions of Ukraine was achieved only in Kyiv. The regions with an average level of provision on a permanent basis through out the analyzed period included Volyn, Kyiv, Kharkiv, Chernivtsi regions, and for the last two years also Ternopil region. That is, ingeneral, there is no dependence of the level of investment support for the development of regions on their labor, production, financial potential. It is concluded that the lowest level of investment security is characterized by regions with low capital investment, small foreign direct investment, as well as a small share of investment in housing construction at the expense of the population.

Keywords: investments, investment support, integrated assessment, integrated index, regional development.

JEL Classification R15, R51, C51

Formulas: 4; fig.: 2; tabl.: 2; bibl.: 12.

Вступ. В умовах глобалізації та міжнародної конкуренції формування механізму забезпечення високого рівня інноваційно-інвестиційного розвитку країни в цілому та її регіонів зокрема є фактично безальтернативним. При цьому актуальність дослідження обґрунтована не лише зовнішніми, а й внутрішніми викликами, а саме необхідністю забезпечення економічно збалансованого розвитку територій країни, що особливо важливо в умовах децентралізації.

Ученими розроблені різні методики діагностики інноваційно-інвестиційного забезпечення розвитку регіону. Так, одні аналізують його рівень рейтинговим методом за різними критеріями; другі — через використання системи показників; інші — шляхом визначення інтегральних індексів тощо. Тому, позитивно оцінюючи наявні здобутки науковців, можемо зробити висновок, що нині немає єдиного загально визнаного методичного підходу до оцінки, який би дозволив описати регіональні особливості, виявити проблеми інноваційно-інвестиційного забезпечення розвитку регіонів і комплексно обґрунтувати напрями їх вирішення. Це, у свою чергу, зумовило необхідність пошуку напрямів узагальнення даних методичних підходів задля формування авторської методики діагностики, здійснення на її основі оцінки інноваційно-інвестиційного забезпечення розвитку регіонів і формування стратегії підвищення рівня ефективності таких процесів у регіонах України.

Аналіз досліджень і постановка завдання. Питання оцінки інноваційно-інвестиційного забезпечення розвитку регіону вивчали вітчизняні і зарубіжні вчені, зокрема: Д. А. Арзянцева та Н. П. Захаркевич [1], Т. Г. Бусарева [2], І. М. Вахович [3], Е. М. Забарна [4], О. В. Комеліна [5], І. С. Крамаренко [6], І. І. Лях [7], С. А. Петровська [8], Я. О. Побурко та В. К. Данилко [9], Н. Є. Скоробогатова [10], С. М. Ткач [11] та інші. Загалом, дослідження цієї проблематики проводиться за різними напрямками: від локальних проблем розроблення інноваційно-інвестиційної стратегії суб'єкта господарювання, оцінки процесу створення і впровадження інновацій та залучення інвестицій до більш глобальних, що включають систематизацію набору показників діагностики інноваційно-інвестиційного забезпечення розвитку регіонів задля визначення їхніх рейтингів та в результаті, прийняття стратегічних управлінських рішень.

Метою статті є представлення методичних і практичних аспектів інтегрального оцінювання рівня інвестиційного забезпечення регіонів України.

Результати дослідження. Процес діагностики інвестиційного забезпечення сталого розвитку має базуватися на сукупності критеріїв, які характеризуватимуть ключові характеристики, що важливі для формування узагальнювальних висновків і розроблення стратегії інвестиційного розвитку регіонів.

Виходячи з наявної офіційної статистичної бази у сфері інвестицій та інновацій, яка представлена у вільному доступі на сайті Держстату України [12], пропонуємо визначати

рівень інвестиційного забезпечення розвитку регіонів на основі трьох критеріїв оцінки (концентрація інвестиційних ресурсів, диверсифікованість джерел залучення коштів для інвестування, ефективність інвестування).

На початковому етапі важливо до кожного з критеріїв підібрати по чотири основних показники, які найбільш адекватно характеризувати їхній зміст. Для того, щоб забезпечити рівномірність оцінок за різними критеріями, доцільно, щоб кожному з критеріїв відповідала однакова кількість показників (наприклад, по три або по чотири). Крім того, щоб виключити вплив інфляційного чинника, а також забезпечити порівнюваність показників незалежно від розміру території регіону, чисельності населення тощо, доцільно до кожного з критеріїв підібрати не абсолютні, а відносні показники.

Надалі важливо сформувані таблиці даних за кожним показником-індикатором у межах окремого критерію, а після цього розрахувати стандартизовані показники — індивідуальні індекси показників окремо за кожен рік звітного періоду. Для стандартизації пропонуємо використовувати максимальні або мінімальні значення відповідних показників по регіонах залежно від того, чи є відповідний показник стимулятором, чи дестимулятором. У нашому варіанті, виходячи зі змісту показників, які відповідатимуть критеріям оцінки рівнів інвестиційного та інноваційного забезпечення розвитку регіонів України, можна вважати, що всі показники будуть стимуляторами.

У такому разі індивідуальний індекс-показник у межах критерію оцінки для окремого регіону розраховуватимемо як відношення значення показника-індикатора до максимального значення цього показника серед усієї сукупності регіонів України за формулою:

$$I_{ij}^{kp}(t) = \frac{P_{ij}^{kp}(t)}{PM_j^{kp}(t)}, \quad (1)$$

де $I_{ij}^k(t)$ — індивідуальний індекс показника i -го регіону за j -тим показником з k -го групового критерію в періоді t ; $P_{ij}^k(t)$ — значення j -го показника оцінювання з k -го групового критерію в періоді t ; $PM_j^k(t)$ — максимальне значення j -го показника оцінювання серед k -го групового критерію в періоді t ; $k = 1...K$ — номер групового критерію оцінки, який визначає вид (критерій) ефективності діяльності i -го регіону в періоді t ; $j = 1...n$ — номер індивідуального показника-індикатора у групі критеріїв; $i = 1...m$ — номер регіону, що досліджується ($m = 25$); $t = 1...T$ — номер періоду оцінки показника.

На наступному етапі, з метою проведення порівняльної оцінки рівня інвестиційного розвитку регіонів за кожною сформованою в межах окремого критерію групою показників, пропонується розраховувати інтегральні групові індекси окремих критеріїв на основі методичних підходів, детально викладених у працях [3; 9]:

$$I_i^k(t) = \sqrt[n]{\prod_{j=1}^n (1 + I_{ij}^k(t))} - 1, \quad (2)$$

де $I_i^k(t)$ — інтегральний груповий індекс i -го регіону за k -тим груповим критерієм, який визначає рівень інвестиційного (або інноваційного) розвитку у періоді t .

За отриманим числовим значенням інтегрального групового індексу пропонується відносити регіони України до однієї з трьох груп з рівними інтервалами:

- 1) регіони з порівняно високим рівнем розвитку;
- 2) регіони із середнім рівнем розвитку;
- 3) регіони із порівняно низьким рівнем розвитку.

Величину інтервалу групування (h) визначатимемо за загальним правилом проведення статистичних групувань за формулою:

$$h = \frac{I_i^k(t)_{\max} - I_i^k(t)_{\min}}{3}, \quad (3)$$

де $I_i^k(t)_{\max}$ — максимальне значення індексу серед усієї сукупності регіонів; $I_i^k(t)_{\min}$ — мінімальне значення індексу серед усієї сукупності регіонів.

Таке групування характеризуватиме відмінності в рівні розвитку у певній сфері діяльності за певною групою показників, окремим критерієм або періодом.

З метою проведення оцінки окремих видів ефективності функціонування підприємств за певний період (наприклад, рік) пропонується обчислити відповідний інтегральний індекс інвестиційного забезпечення розвитку за формулою, аналогічною до формули (2), але вже на основі значень отриманих на попередньому етапі розрахунків групових індексів розвитку за відповідні періоди:

$$I_i(t) = \sqrt[K]{\prod_{k=1}^K (1 + I_i^k(t))} - 1, \quad (4)$$

де $I_i(t)$ — інтегральний індекс інвестиційного забезпечення розвитку i -го регіону в періоді t .

На наступному етапі оцінки, після проведення розрахунків усіх інтегральних індексів інвестиційного забезпечення розвитку, проводиться групування регіонів за рівнем інвестиційного забезпечення розвитку на основі групових та інтегральних індексів за увесь період.

Можна висунути припущення, що такий комплексний підхід до формування стратегії інвестиційного забезпечення розвитку регіонів дозволить урахувати переваги і недоліки роботи кожного регіону в усіх сферах та напрямках діяльності, запропонувавши набір адекватних модельних заходів, реалізація яких дозволить не лише підвищити рівень інвестиційно-інноваційного забезпечення розвитку регіонів, а й підвищити їхній рівень соціально-економічного розвитку загалом.

На наступному етапі у *табл. 1* представлено критерії та показники інтегральної оцінки рівня інвестиційного забезпечення розвитку регіонів України.

Таблиця 1

Критерії та показники інтегральної оцінки рівня інвестиційного забезпечення розвитку регіонів України

Критерій	Показник
Концентрація інвестиційних ресурсів	Капітальні інвестиції в матеріальні активи в розрахунку на 1 особу, грн
	Капітальні інвестиції в нематеріальні активи в розрахунку на 1 особу, грн
	Капітальні інвестиції в житлові будівлі в розрахунку на 1 особу, грн
	Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) у розрахунку на 1 особу, дол. США
Диверсифікованість джерел залучення коштів для інвестування	Питома вага коштів місцевого бюджету в джерелах фінансування капітальних інвестицій, %
	Обсяг коштів населення на будівництво житла в розрахунку на 1 особу, грн
	Питома вага власних коштів підприємств і організацій у джерелах фінансування капітальних інвестицій, %
	Обсяг кредитів банків та позик, що використані на фінансування капітальних інвестицій у розрахунку на 1 особу, грн
Ефективність інвестування	Валовий регіональний продукт в розрахунку на 1 грн капітальних інвестицій, грн
	Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств у розрахунку на 1 грн обсягу власних коштів підприємств та організацій, спрямованих на капітальні інвестиції, грн
	Валова додана вартість регіону у розрахунку на 1 дол. США прямих іноземних інвестицій, грн
	Обсяг випуску продукції регіону в розрахунку на 1 грн капітальних інвестицій з місцевого бюджету, грн

Примітка. Складено автором.

Для того, щоб обчислити інтегральний показник інвестиційного забезпечення розвитку регіону відповідно до методики, здійснено обчислення відносних показників, які характеризують цей процес.

Надалі всі відносні показники було стандартизовано за методикою багатофакторного порівняльного аналізу (шляхом ділення значення показника по окремому регіону до максимального значення серед усіх регіонів). Крім того, на основі стандартизованих індивідуальних індексів показників-індикаторів рівня інвестиційного забезпечення розвитку регіону проведено розрахунок відповідних групових (або критеріальних) індексів.

За результатами визначених групових індексів інвестиційного забезпечення розвитку регіону у 2017—2019 роках обчислено узагальнювальне значення інтегрального індексу інвестиційного забезпечення розвитку регіонів, що подано у *табл. 2*.

Таблиця 2

Інтегральні індекси рівня інвестиційного забезпечення розвитку регіонів України за 2017—2019 рр.

Регіони	Інтегральний індекс інвестиційного забезпечення розвитку регіонів			
	2017 рік	2018 рік	2019 рік	за 2017—2019 рр.
Вінницька	0,34	0,31	0,33	0,33
Волинська	0,40	0,41	0,37	0,39
Дніпропетровська	0,33	0,32	0,30	0,32
Донецька	0,32	0,30	0,28	0,30
Житомирська	0,32	0,34	0,34	0,34
Закарпатська	0,33	0,35	0,33	0,34
Запорізька	0,30	0,34	0,34	0,33
Івано-Франківська	0,34	0,37	0,39	0,36
Київська	0,43	0,43	0,43	0,43
Кіровоградська	0,36	0,37	0,38	0,37
Луганська	0,32	0,33	0,33	0,32
Львівська	0,35	0,37	0,39	0,37
Миколаївська	0,30	0,32	0,31	0,31
Одеська	0,36	0,38	0,40	0,38
Полтавська	0,37	0,36	0,33	0,35
Рівненська	0,35	0,38	0,40	0,38
Сумська	0,33	0,34	0,34	0,34
Тернопільська	0,38	0,40	0,37	0,39
Харківська	0,41	0,44	0,46	0,44
Херсонська	0,26	0,29	0,23	0,26
Хмельницька	0,40	0,34	0,35	0,36
Черкаська	0,36	0,33	0,34	0,34
Чернівецька	0,39	0,42	0,45	0,42
Чернігівська	0,32	0,31	0,32	0,32
м.Київ	0,64	0,61	0,63	0,63
Середній рівень в Україні	0,36	0,35	0,35	0,35

Групування регіонів за кольором:

 - порівняно низький;

 - середній рівень;

 - порівняно високий.

Примітка. Розраховано за [12].

Згідно із результатами розрахунку інтегрального індексу, можна констатувати, що за період 2017—2019 рр. порівняно високий рівень інвестиційного забезпечення розвитку серед усіх регіонів України досягнуло тільки в м. Києві, що пояснюється концентрацією у столиці держави найбільшої кількості суб'єктів господарювання, власного і позикового капіталу тощо.

До регіонів із середнім рівнем забезпечення на постійній основі протягом усього аналізованого періоду належали Волинська, Київська, Харківська і Чернівецька області, а протягом останніх двох років — і Тернопільська область. Тобто загалом не спостерігається залежність рівня інвестиційного забезпечення розвитку регіонів від їхнього трудового, виробничого, фінансового потенціалу.

При цьому значним негативом є те, що переважна більшість регіонів України характеризуються порівняно низькими рівнями інвестиційного забезпечення розвитку як за окремі роки, так і в цілому за період 2017—2019 рр. Слід звернути увагу, що після 2017 року Хмельницька область погіршила ситуацію щодо інвестиційного забезпечення, потрапивши з групи із середнім до групи з низьким рівнем інвестиційного забезпечення. Натомість Івано-Франківська, Кіровоградська, Львівська, Одеська і Рівненська області 2019 року перемістилися до групи регіонів із середнім рівнем інвестиційного забезпечення розвитку, що є позитивною тенденцією.

Якщо аналізувати динаміку значення інтегрального індексу інвестиційного забезпечення в Україні в цілому, яке знизилося з 0,36 до 0,35 одиниць, то можна констатувати загалом порівняно низький рівень інвестиційного забезпечення нашої країни. Це підтверджується й офіційною статистикою, аналітичними дослідженням провідних вчених, постійно відмічається представниками органів влади на державному, регіональному та місцевому рівнях.

На основі значення інтегрального індексу інвестиційного забезпечення розвитку в цілому за період 2017—2019 рр. варто здійснити ранжування усіх регіонів з поділом на групи з порівняно високим, середнім і порівняно низьким рівнем інвестиційного забезпечення (рис. 1).

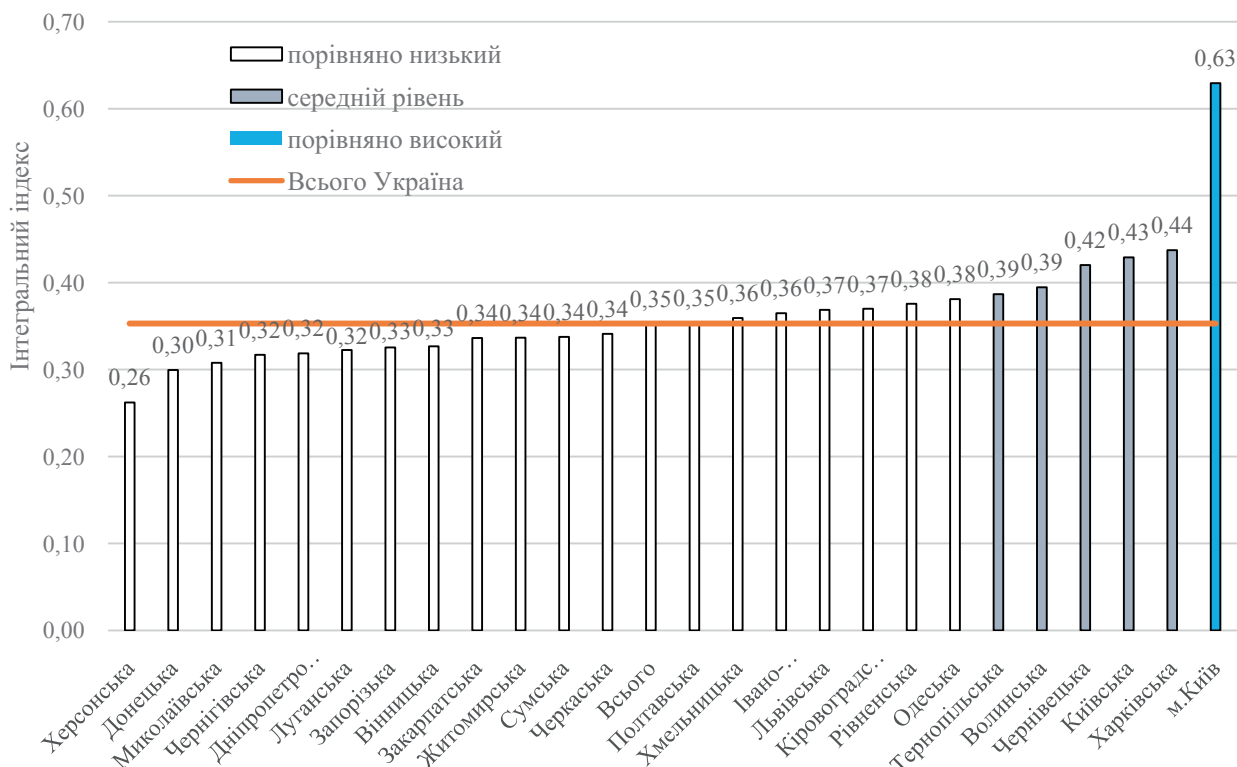

Рис. 1. Ранжування регіонів України за інтегральним індексом інвестиційного забезпечення розвитку за період 2017—2019 рр.

Примітка. Побудовано автором.

Бачимо, що м. Київ має порівняно високий рівень інвестиційного забезпечення, далі за рангом розмістилися Харківська, Київська, Чернівецька, Волинська і Тернопільська області, які досягнули середнього рівня інвестиційного забезпечення. Решта 19 регіонів України належать до групи з порівняно низьким рівнем інвестиційного забезпечення регіонів.

Особливу увагу потрібно звернути на активізацію діяльності в цій сфері таким регіонам, як Херсонська, Донецька, Миколаївська, Чернігівська, Дніпропетровська, Луганська і Запорізька області. З них Донецька та Луганська області, частина територій який залишаються тимчасово окупованими агресором, потребують розроблення окремих специфічних стратегій інвестиційного забезпечення, урахувавши їхнє стратегічне значення для держави та особливий статус. Крім того, слід звернути особливу увагу на стимулювання інвестиційної діяльності у Дніпропетровській і Запорізькій областях, які мають потужний природно-ресурсний і виробничий потенціал, а залучення додаткових інвестицій дозволить ще більшою мірою його використати.

Надалі проведено просторову порівняльну оцінку рівня інвестиційного забезпечення регіонів України за 2017—2019 рр. на основі використання картографічного методу і побудови картодіаграми (рис. 2).

Рис. 2. Просторова порівняльна оцінка інноваційного забезпечення розвитку регіонів України за 2017—2019 рр.

Примітка. Побудовано автором.

Як бачимо, за принципом географічного розміщення регіонів м. Київ, яке лише одне досягнуло порівняно високого рівня інвестиційного забезпечення, перебуває у центральній частині України і повною мірою використало переваги як столиці країни.

Регіони, які досягнули середнього рівня інвестиційного забезпечення загалом географічно відокремлені та належать до різних територіальних зон (Київська, Волинська, Харківська області). Тільки Тернопільська та Чернівецька області межують між собою і можуть розглядатись як єдина територія з подібними умовами для розвитку інвестиційної діяльності. Певною особливістю цієї групи регіонів є прикордонне розміщення Волинської, Харківської та Чернівецької областей, при цьому в різних географічних сторонах (Західна,

Східна, Південна), що можна розглядати як сприятливий фактор для залучення додаткових інвестицій і подальшої орієнтації виробництва на експорт продукції.

Решта регіонів, які досягнули порівняно низького рівня інвестиційного забезпечення, розміщені в різних географічних частинах. Звертає увагу, що незважаючи на вигідне географічне положення та наявність виходу до Чорного моря, усі приморські регіони потрапили до такої ж групи з низьким рівнем.

Висновки Отже, систематизація наявних методичних підходів діагностики інвестиційного забезпечення розвитку регіонів, аналіз їхніх переваг і недоліків дозволив обґрунтувати необхідність удосконалення наявного набору показників і сформулювати більш об'єктивну методіку діагностики, що, у свою чергу, дозволило комплексно оцінити рівень інвестиційного забезпечення розвитку регіонів України.

Розроблений підхід до проведення діагностики інвестиційного забезпечення розвитку регіонів базується на основі використання методу інтегрального індексного аналізу, що передбачає розрахунок індивідуальних, групових та інтегрального індексів за кожною з цих компонент.

Загалом, найнижчим рівнем інвестиційного забезпечення характеризуються регіони, які мають низькі обсяги капітальних інвестицій, незначні обсяги прямих іноземних інвестицій, а також незначну питому вагу інвестицій у житлове будівництво за кошти населення. Також низький рівень інвестиційного забезпечення в цих регіонах є результатом невисокої частки власних коштів підприємств у джерелах фінансування інвестицій і низького темпу росту капітальних інвестицій у динаміці.

Література

1. Арзянцева Д. А., Захаркевич Н. П. Методичний інструментарій оцінювання рівня інноваційного розвитку регіонів. *Університетські наукові записки*. 2017. № 1. С. 44—61.
2. Бусарева Т. Г. Методика оцінки національного інвестиційного клімату. *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. № 20. С. 44—46.
3. Вахович І. М. Фінансова політика сталого розвитку регіону: методологія формування та механізми реалізації : монографія. Луцьк : Надтир'я, 2007. 496 с.
4. Забарна Е. М. До питання формування методичного підходу до оцінки інвестиційної привабливості регіонів України. *Проблеми економіки*. 2017. № 2. С. 169—175.
5. Комеліна О. В. Методичні підходи до оцінки інноваційно-інвестиційної діяльності регіону. *Інвестиції: практика та досвід*. 2009. № 16. С. 18—22.
6. Крамаренко І. С. Регіональна структура інвестиційного потенціалу : сучасний стан та концептуальні підходи. *Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Економічні науки*. Харків : ХНАУ, 2019. № 4. Т. 1. С. 154—164.
7. Лях І. І. Методичний підхід до комплексної оцінки інноваційного розвитку регіону. *Економічний вісник Донбасу*. 2014. № 2 (36). С. 169—178.
8. Петровська С. А. Оцінка інвестиційної привабливості регіону: методичний аспект. *Mechanism of Economic Regulation*. 2013. № 2. С. 113—126.
9. Побурко Я. О., Данилко В. К. Часткові та комплексні статистичні оцінювання внеску регіонів України у соціально-економічний розвиток держави. *Регіональна економіка*. 2004. № 3. С. 121—139.
10. Скоробогатова Н. Є. Інноваційно-інвестиційний розвиток регіонів України: проблеми та перспективи. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2010. № 7. С. 214—222.
11. Ткач С. М. Інвестиційне забезпечення конкурентоспроможності промисловості регіонів України. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2015. Вип. 5. С. 101—107.
12. Державна служба статистики України : офіційний вебсайт. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 27.03.2021).

Статтю рекомендовано до друку 22.06.2021

© Погуляйко Ю. М.

References

1. Arzyantseva, D. A., & Zakharkevych, N. P. (2017). Metodychnyi instrumentariy otsiniuvannya rivnia innovatsiynoho rozvytku rehioniv [Methodical tools for assessing the level of innovative development of regions]. *Universytetski naukovi zapysky — University scientific notes*, 1, 44–61 [in Ukrainian].
2. Busaryeva, T. H. (2011). Metodyka otsinky natsionalnoho investytsiynoho klimatu [Methods for assessing the national investment climate]. *Investytsii: praktyka ta dosvid — Investments: practice and experience*, 20, 44–46 [in Ukrainian].
3. Vakhovych, I. M. (2007). *Finansova polityka staloho rozvytku rehionu: metodolohiya formuvannya ta mekhanizmy realizatsiyi* [Financial policy of sustainable development of the region: methodology of formation and implementation mechanisms]. Lutsk: Nadstyria [in Ukrainian].
4. Zabarna, E. M. (2017). Do pytannya formuvannya metodychnoho pidkhodu do otsinky investytsiynoi pryvablyvosti rehioniv Ukrayiny [On the question of forming a methodical approach to assessing the investment attractiveness of the regions of Ukraine]. *Problemy ekonomiky — Problems of the economy*, 2, 169–175 [in Ukrainian].

5. Komelina, O. V. (2009). Metodichni pidkhody do otsinky innovatsiino-investytsiinoi diyalnosti rehionu [Methodical approaches to the assessment of innovation and investment activities of the region]. *Investytsii: praktyka ta dosvid — Investments: practice and experience*, 16, 18–22 [in Ukrainian].
6. Kramarenko, I. S. (2019). Rehionalna struktura investytsiynoho potentsialu : suchasnyy stan ta kontseptualni pidkhody [Regional structure of investment potential: current state and conceptual approaches]. *Visnyk KHNAU im. V.V. Dokuchaieva. Ekonomichni nauky — Bulletin of KhNAU named after V.V. Dokuchaeva. Economic Sciences*, 4(1), 154–164 [in Ukrainian].
7. Lyakh, I. I. (2014). Metodichni pidkhid do kompleksnoi otsinky innovatsiinoho rozvytku rehionu [Methodical approach to a comprehensive assessment of innovative development of the region]. *Ekonomichniy visnyk Donbasu — Economic Bulletin of Donbas*, 2(36), 169–178 [in Ukrainian].
8. Petrovska, S. A. (2013). Otsinka investytsiynoyi pryvablyvosti rehionu: metodychnyy aspekt [Assessment of investment attractiveness of the region: methodological aspect]. *Mechanism of Economic Regulation*, 2, 113–126 [in Ukrainian].
9. Poburko, Ya.O., & Danylko, V.K. (2004). Chastkovi ta kompleksni statystychni otsynuvannya vnesku rehioniv Ukrayiny u sotsialno-ekonomichnyy rozvytok derzhavy [Partial and comprehensive statistical assessments of the contribution of the regions of Ukraine to the socio-economic development of the state]. *Rehionalna ekonomika — Regional economy*, 3, 121–139 [in Ukrainian].
10. Skorobohatova, N. Ye. (2010). Innovatsiino-investytsiyniy rozvytok rehioniv Ukrayiny: problemy ta perspektyvy [Innovation and investment development of the regions of Ukraine: problems and prospects]. *Ekonomichnyy visnyk NTUU «KPI» — Economic Bulletin of NTUU «KPI»*, 7, 214–222 [in Ukrainian].
11. Tkach, S. M. (2015). Investytsiynye zabezpechennya konkurentospromozhnosti promyslovosti rehioniv Ukrayiny [Investment support of industrial competitiveness of regions of Ukraine]. *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrayiny — Socio-economic problems of the modern period of Ukraine*, 5, 101–107 [in Ukrainian].
12. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. (n. d.). *Ofitsiyniy vebсайт [Official website]*. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].

The article is recommended for printing 22.06.2021

© Pohuliaiko Yu.